

Xcèntric

Dijous 11 març, 20.30 h

INDEPENDENTS ENTRE GRATACELS

AMOS POE

Sessió dedicada als dos primers llargmetratges d'Amos Poe. Com Jarmusch, es vincula a l'escena musical de la ciutat de mitjan anys setanta. Fruit d'aquest interès és *The Blank Generation*, una mostra de "cinema de presència", com li agrada definir-la a Poe, que captura les imatges en directe de Patti Smith, Blondie, Talking Heads, Television, New York Dolls, Ramones i altres grups del moment i hi incorpora, després, la banda sonora. *The Foreigner*, protagonitzada per Eric Mitchell i Deborah Harry, és una mostra de cinema negre underground.

Amos Poe Cinema de presència

Poe va estar al rovell del que es feia musicalment parlant a Nova York a mitjan dels setanta. Si com a espectador cinematogràfic i director de pel·lícules sense pressupost (modalitat, que segons diu, ha inventat ell) les seves dèries i predileccions resultaven inestroncables, citant Kubrick, Sirk, Wilder, Buñuel, Welles, Mizoguchi, Breson, Spielberg, Scorsese, Lucas, Antonioni, Truffaut i, molt especialment, Godard, Warhol i Cassavetes com a influències directes, en matèria musical no va tardar gaire a associar-se a tots els grups que van convertir Nova York en l'epicentre musical de l'època, els Ramones, Heartbreakers, Television, Blondie, Richard Hell and the Voidoids, Talking Heads i Patti Smith, entre d'altres, la influència dels quals es fa palesa en bona part del rock actual de la ciutat dels gratacels.

Poe va rodar *Blank Generation* com el que ell anomena cinema de presència. Era allà i ho va capturar desafiant tots els problemes tècnics que se li van presentar i en va fer, com havia succeït amb el seu estimat Godard i, abans, amb els directors de sèrie B, una mena de marca d'estil: la rendibilitat estilística perfecte de les mancances de producció. Ivan Kral, futur guitarrista i ma dreta de Patti Smith, el va ajudar. El títol de la pel·lícula és el mateix que el de la cançó més emblemàtica de Richard Hell, el més punk de tota aquella generació, però del punk nord-americà, que no té res a veure, ni musicalment ni estèticament, amb el punk popularitzat pels Sex Pistols a la Gran Bretanya.

Però Poe no solament va copsar l'esperit de l'època amb el seu film de presència. També va fer-ho amb una pel·lícula de ficció, *The Foreigner*, que participa dels elements característics del cinema negre barrejats amb la iconografia punk, experiment que prosseguiria a *Subway Riders*. Kral signa la banda sonora i entre els actors hi trobem Eric Mitchell, de qui a la propera sessió d'"Independents entre gratacels" podrem veure un dels seus treballs com a director, *Underground USA*, Deborah Harry, la cantant de Blondie, i Anya Phillips, manager i companya de James Chance, un altre figura capital d'aquella escena musical tan interrelacionada amb el cinema. Com recordava Poe, Patti Smith, Deborah Harry i Richard Hell també eren seguidors autèntics de Godard i en aquella època tan fàcil era trobar-los a tots als locals musicals de moda (Max's Kansas City, CBGB, Mudd Club) com al cinema de Saint Mark's Place fundat, precisament, per Eric Mitchell.

Quim Casas

..... 1a Part

Blank Generation, 1975-1976, 53', 16 mm
Direcció, producció, guió i muntatge: Amos Poe.
Codirector: Ivan Kral. Blanc i negre. Amb Patti Smith, Talking Heads, Blondie, Ramones, Television, Wayne County, New York Dolls, Johnny Thunders i els Heartbreakers.

..... 2a Part

The Foreigner, 1977-1978, 90', 16 mm
Direcció i producció: Amos Poe. **Guió:** Amos Poe i Eric Mitchell. **Fotografia:** Chirine El Khadem (blanc i negre). **Música:** Ivan Kral. **Muntatge:** Amos Poe, Johanna Heer i Michael Penland. **Intèrprets:** Eric Mitchell (Max Menace), Patti Astor (Fili Harlow), Deborah Harry (Dee Trick), Anya Phillips (Doll), Terens Severine (Zazu Weather), Duncan Hannah (Shake), Kalus Metting (l'alemany), Chirine El Khadem (l'àrab).

Declaracions d'Amos Poe:

Entre el 1975 i el 1976, Ivan Kral i jo vam rodar *Blank Generation* per 2.500 dòlars. Quan es va comprovar el seu "èxit", vaig decidir crear un nou moviment cinematogràfic a l'estil de la *nouvelle vague* francesa. La meua teoria era que si jo podia fer un llargmetratge per 5.000 dòlars, altres directors i artistes joves com jo ho aconseguirien igualment, i que tots, com a grup, podríem ser reconeguts d'alguna manera en l'àmbit cultural nord-americà (...). El 1974 treballava al departament d'importació i exportació d'una petita distribuïdora, New Line Cinema. Vaig contractar un assistent, Ivan Kral. Era un expatriat txec, com el meu pare, i ràpidament ens vàrem fer grans amics. El 1975 vam conèixer Richard Hell, que estava amb els Television, la Patti Smith, la Debbie Harry i molta més gent. L'Ivan es va ajuntar amb els Blondie com a baixista, encara que després va passar al grup de la Patti Smith. Vam decidir filmar la majoria de grups nous tocant al CBGB. Al principi no en teníem ni idea que fèiem una pel·lícula. *Blank Generation* va tirar endavant i la vàrem muntar en una sessió ininterrompuda de vint-i-quatre hores.

"Amos Poe. El jinete oculto", per Eduardo Guillot, *Factory*, 20, octubre/desembre de 1998.

Més que un documental, *Blank Generation* és un document. Mai m'han agradat els documentals musicals. Vaig començar a filmar les actuacions d'alguns grups d'amics meus en un club que acabaven d'obrir. Les vaig rodar sense so. Algú em va proposar que m'esperés, que em deixarien una càmera de 16 mm amb so directe, però jo no em podia esperar. El temps és el problema fonamental al cinema. En aquella època, la meua pel·lícula favorita era el Súper-8 de l'assassinat de Kennedy rodat per un turista que es trobava allà en aquell moment. No té cap sentit esperar. Les coses s'han de rodar mentre ocorren.
(...) Quan vaig acabar de filmar les actuacions vaig decidir incorporar els enregistraments de la música dels grups que apareixien en pantalla, sense sincronitzar-la. El resultat fou una pel·lícula molt estranya. Vaig aconseguir projectar-la a cinemes en sessions nocturnes, i les reaccions del públic foren d'allò més diverses: des de l'entusiasme fins l'insult personal.

Per a més informació: www.cccb.org/xcentric

PROPERA SESSIÓ: 18_03_04

MONOGRÀFICS: En primera persona. DOMINIC ANGERAME

(...) Després d'acabar *Unmade Beds* van succeir a la meua vida una sèrie d'esdeveniments força dramàtics. Fou una època molt dura i, també, molt viva. I tot això queda reflectit a *The Foreigner*. Volia refer-me d'alguna forma fent una pel·lícula molt divertida. Mentre fèiem el guió, Eric Mitchell i jo ja teníem un lema: *menys és més*. Havíem decidit rodar-la per seqüències. I si per alguna raó no podíem filmar la que corresponia, passàvem a la següent sense preocupar-nos per si suprimíem cada cop més coses. A més, el repartiment no era molt bo, raó per la qual vàrem suprimir algunes escenes més. *The Foreigner* està rodada en sis dies (...) Quan fèiem el guió, Eric i jo vam decidir ometre una sèrie de dades respecte al protagonista perquè la gent es fes una sèrie de preguntes. Vam decidir fins i tot rodar-la perquè cada seqüència provoqués una pregunta determinada, però mai ens vam posar d'acord sobre les preguntes que volíem motivar. Quan s'estrenà la pel·lícula, la gent sempre preguntava el mateix: qui és ell? d'on procedeix? què ha fet? Per què volen matar-lo? Fa uns mesos, un amic meu els hi va projectar la pel·lícula a un grup d'estudiants sord-muts; en acabar la projecció, les preguntes van ser les mateixes.

“El año en que Godard visitó Nueva York. Una entrevista con Amos Poe”, per Valeria Ciompi i Felipe Vega, Casablanca, 26, febrer de 1983.

Per a mi, *The Foreigner* és una visió de Nova York i els seus habitants actuals. La primera escena al Kennedy Airport i la darrera escena al Battery Park resumien força bé la història. Arribada i sortida.

Amos Poe: “American Filmmakers Series”, Whitney Museum, abril del 1978.

Texts sobre les dues pel·lícules:

Per tal de traduir visualment aquesta música en vermell i negre era necessari trobar un llenguatge apropiat. Això és el que ha aconseguit de crear Amos Poe tot al llarg d'aquests preciosos 53 minuts. *Blank Generation* no té res a veure amb els bons deures filmats, encara menys amb l'estil concret del reportatge que s'inspira en l'enquesta policial: vinga!, el següent! Allò que fa excepcional l'interès d'aquesta bobina no es solament un cartell tan prestigiós (Patti Smith, Television, Ramones, Johnny Thunders, Blondie), sinó la seva manera d'ésser. Més que de *cinéma-vérité*, caldria parlar d'un seguit d'imatges desastroses (...) Potser sigui necessari veure-hi una temptativa apassionant: aclimatar al cinema una música

revolucionària, fonamentalment rebel, sense voler domesticar-la, posar-la a una gàbia amb imatges en color De Luxe. Negre i blanc. Blanc i negre.

Jonathan Farren: “Ciné-Rock”, Albin Michel – Rock & Folk, Paris, 1979.

El 1975, la moda és Richard Hell, són els inicis del punk rock amb grups com el de la Patti Smith, Ramones, Heartbreakers, Talking Heads, Blondie, etc. Amb un músic d'origen txec, Ivan Kral, Poe filma imatges *mudes* d'aquests grups durant les seves actuacions (...) La banda de so està formada per un collage dels discs corresponents. Hi ha doncs una diferència sensible entre la imatge i el so que irrita alguns espectadors, mentre que per a d'altres esdevé l'atractiu de la pel·lícula, ja que l'eximeix del realisme del reportatge televisiu que és la norma de la majoria de films de rock. *Blank Generation*, projectada principalment als clubs, recapta 72.000 dòlars.

(...) *The Foreigner* és un film-poema sobre Nova York, sobre l'alineació experimentada per una determinada generació. No només perquè Poe és un pintor meravellós de l'atmosfera urbana (especialment en els plans de nit), sinó perquè ell ha tingut exactament la intenció i el talent de realitzar la pel·lícula que ens hauria agradat fer a tots: *The Foreigner* és un mirall. Tot i les seves febleses, és un film infinitament més satisfactori que *Radio On*, de Christopher Petit —que tenia la mateixa ambició pel que fa a la “generació perduda” anglesa— i no és indigne d'una comparació amb els primers Wenders (*Summer in the City*, per exemple).

Bérénice Reynaud: “Petit dictionnaire du cinéma independant new-yorkais, 2a part”, Cahiers du Cinéma, 340, octubre de 1982.

Blank Generation comença amb la Patti Smith cantant Gloria, tema dels Them, el grup amb Van Morrison, que és com acabava la pel·lícula anterior d'Amos Poe, *Night Lunch*, també un documental sobre grups de rock, encara que majoritàriament britànics (...) La pel·lícula es pot considerar un documental sobre el moment inicial del moviment punk i *new wave* a Nova York, encara que Amos Poe en parla en els termes següents: “*Blank Generation no és un documental. Jo m'estimo més anomenar-lo cinema de “presència”, en el sentit que allà hi havia algú amb una càmera i enregistrava tot el que succeïa*”. Aquesta pel·lícula, igual que *Night Lunch*, va ser rodada muda, sense so, i la banda sonora fou incorporada després, per la qual cosa

existeix una manca total de sincronització entre la música i les imatges, que contribueix a crear una aparença de certa aspror i primitivisme que entronca amb la música executada.

José Ignacio Fernández Bourgon: “Cine independiente americano. Una introducción”, Semana Internacional de Cine de Valladolid, 1982.

Max Menace, un europeu, un estranger interpretat per un Eric Mitchell ros que tant pot ser un terrorista alemany que busca el seu refugi com un gàngster que fuig de la policia i d'altres bandes rivals, arriba a l'aeroport John Fitzgerald Kennedy de Nova York, en unes imatges que recorden l'arribada de Lemmy Caution (Eddie Constantine) a Alphaville a la pel·lícula de Godard. Un cop a la ciutat, s'instal·la a l'hotel Chelsea i té diversos encontres amb gent que en alguns casos se suposa que són amics seus, però als que no pot demanar ajuda realment per trobar un lloc on amagar-se (...) En paraules d'Amos Poe, “*es la història de l'altra cara del somni americà: l'estranger que no aconsegueix realitzar-lo. Una pel·lícula de malson en un context filosòfic existencial*”.

osé Ignacio Fernández Bourgon: “The Foreigner”, Casablanca, 26, febrer de 1983.

Vaig sentir que *The Foreigner* era molt important per a l'esperit de l'època. No l'he vist recentment, ni tan sols sé si s'aguanta, però em va agradar molt quan la vaig veure la primera vegada, crec que va ser el 1978.

Jarmusch a Peter Belsito, “Jim Jarmusch: Interviews”, de Ludwig Hertzberg (ed.). University Press of Mississippi, 2001.

AMOS POE

Negev (Israel), 30 de setembre de 1950

The Domestication of the Unicorn (1970-1974, en Súper8)

Blank Generation (1976)

Unmade Beds (1976)

The Foreigner (1977-1978)

Subway Riders (1979-1981)

Alphabet City (1984)

Triple Bogey on A Par Five Hole (1991)

Dead Weekend (1995)

Frogs for Snakes (Actores asesinos, 1998)

Just an American Boy (2003)